

Analiza achizițiilor publice realizate de primăria orașului Sîngerei în anul 2020

Autor: Vadim Gumene

Ianuarie, 2021

CUPRINS

Cuprins	2
Introducere	3
1. Accesul la informații (transparența)	3
2. desfășurarea procesului de achiziții	4
2.1 Constituirea grupurilor de lucru în cadrul primăriei	4
2.2 Identificarea necesităților	5
2.3 Inițierea și desfășurarea procedurii.....	5
2.4 Participanții la achiziții	6
3. Produse alimentare pentru grădinițe	6
4. Lucrări de construcții.....	7
5. Concluzii și recomandări	7

Această publicație este realizată în cadrul proiectului de grant UE „Informează, abilitază și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova”, implementat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în calitate de partener principal, în consorțiu cu Konrad Adenauer Stiftung e.V. (KAS, Germania), Centrul pentru Studii Est-Europene (CSEE, Lituania) și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE). Conținutul acestei publicații aparține autorilor și nu reflectă opiniile Uniunii Europene și a Konrad Adenauer Stiftung e.V.

INTRODUCERE

Achizițiile publice sunt o parte esențială a procesului bugetar la nivel local, acesta fiind mecanismul prin care APL procură bunuri și servicii necesare pentru realizarea misiunii și atingerea obiectivelor de politici. Conform *Legii nr. 131/2015 cu privire la achizițiile publice*¹, achiziția publică este „*procurarea, prin intermediul unui contract de achiziții publice, de bunuri, de lucrări sau servicii de către una sau mai multe autorități contractante (APL în cazul de față) de la operatorii economici selectați de acestea, indiferent dacă bunurile, lucrările sau serviciile sânt destinate sau nu unui scop public*”.

În cadrul proiectului „*Informează, abilitază, și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova*”, achizițiile publice sunt văzute drept acțiuni importante în cadrul procesului bugetar deoarece acestea se realizează utilizând bani publici, respectiv acestea urmează a fi evaluată din mai multe perspective. Astfel, scopurile acestui exercițiu de analiză este de a evalua achizițiile publice din punct de vedere cantitativ, respectiv importanța acestora în procesul bugetar și nu neapărat de investigat modul cum acestea se realizează.

În acest context, analiză dată prezintă principale date referitoare la achizițiile publice realizate de primăria orașului Sîngerei în anul 2020. Totodată, în detaliu sunt analizate achizițiile în două domenii cheie și de valoare importantă pentru bugetul local, respectiv achizițiile de produse alimentare pentru hrana copiilor din grădinițe și cele pentru lucrări de construcții.

1. ACCESUL LA INFORMAȚII (TRANSPARENȚA)

Pagina web oficială² a primăriei orașului Sîngerei are o rubrică dedicată achizițiilor publice dar aceasta nu conține careva informații referitoare la acest proces. La rubrica *Transparență => Achiziții publice* sunt menționate următoarele secțiuni:

- Anunț de intenție;
- Anunțurile de participare;
- Planul de achiziții;
- Rezultatele procedurilor de achiziții;

În mod normal, aceste rubrici ar trebui să conțină o serie de documente de interes public în domeniu, cum ar fi: contractele atribuite; rapoartele de monitorizare, planurile de achiziții pentru mai mulți ani, modificările/actualizările la planurile de achiziții operate pe

¹ Legea privind achizițiile publice nr.131/2015, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=113104&lang=ro

² <https://primariasingerei.md/>

parcursul anului sau componența grupurilor de lucru și eventualele modificări în componența acestora. În lipsa acestei informații, cetățenii, societatea civilă sau alte părți interesate nu au acces la un set comprehensiv de documente, iar acest lucru poate îngreuna o analiză complexă a achizițiilor publice dar și identificarea unor tendințe la nivel local. De altfel, unica informație disponibilă care poate fi găsită pe site-ul entității este raportul cu privire la monitorizarea contractelor de achiziții publice pentru anul 2019, precum și unele contracte de achiziții pentru anul 2020. Anumite informații cu privire la componența grupurilor de lucru poate fi obținută accesând registrul actelor locale (www.actelocale.md) unde sunt publicate deciziile primarului de constituire a grupurilor de lucru.

Pe lângă pagina web, anumite informații detaliate referitor la unele achiziții realizate de primăria orașului Sîngerei pot fi vizualizate accesând portalul Registrului de Stat al Achizițiilor Publice MTender³ sau diferite platforme on-line de gestionare a achizițiilor publice cum ar fi www.e-licitatie.md sau www.achiziti.md. Pentru anul 2020 acestea permit vizualizarea întregului proces pentru 4 achiziții, de la anunțul de participare până la atribuirea contractelor.

2. DESFĂȘURAREA PROCESULUI DE ACHIZIȚII

2.1 Constituirea grupurilor de lucru în cadrul primăriei

În cadrul primăriei Sîngerei, pentru anul 2020 a fost constituit 2 grupuri de lucru privind achizițiile publice:

1. *Dispoziția primarului nr. 202 din 03.12.2019 cu privire la instituirea unui Grup de lucru privind realizarea achizițiilor publice*⁴
2. *Dispoziția primarului nr. 33 din 13.03.2020 cu privire la instituirea unui Grup de lucru privind realizarea achizițiilor publice (bunuri)*⁵
3. *Dispoziția primarului nr. 66 din 22.06.2020 cu privire la instituirea unui Grup de lucru privind realizarea achizițiilor publice de lucrări*⁶

În primul și al treilea caz, grupurile de lucru sunt compuse din 7 membri, inclusiv primarul care este președinte al grupului de lucru. Componența este asigurată în exclusivitate din persoane angajate ale primăriei (specialiști, contabili, juriști, arhitect, secretar). În cel de-al

³ <https://mtender.gov.md/>

⁴ Dispoziția primarului nr. 202 din 03.12.2019, <https://actelocale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-instituirea-unui-grup-de-lucru-privind-realizarea-achizițiilor-publice-376117.html>

⁵ Dispoziția primarului nr. 33 din 13.03.2020, <https://actelocale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-instituirea-unui-grup-de-lucru-privind-realizarea-achizițiilor-publice-bunuri-460893.html>

⁶ Dispoziția primarului nr. 66 din 22.06.2020, <https://actelocale.gov.md/ral/act/cu-privire-la-instituirea-unui-grup-de-lucru-privind-realizarea-achizițiilor-publice-de-lucrări-511115.html>

doilea caz, grupul de lucru a fost constituit din doar 5 persoane, angajați ai primăriei (primarul – președinte al grupului de lucru, viceprimarul, secretarul, contabilul, juristul). Conform bunelor practici, reprezentanți ai societății civile nu fac parte din nici un grup de lucru pentru achiziții.

Deși, în toate cazurile autoritatea și-a rezervat dreptul să atragă în caz de necesitate în componența grupului de lucru pentru achiziții în calitate de consultanți, specialiști din domenii în care se face achiziția, nu există informație referitor la acest subiect.

2.2 Identificarea necesităților

Necesitățile de achiziții de bunuri, lucrări și servicii ale primăriei orașului Sîngerei au fost menționate în *Planul de achiziții al primăriei orașului Sîngerei pentru anul 2020*. Conform acestuia au fost planificate 23 proceduri de achiziție publică în valoare de 9,6 mil lei, sau circa 31% din resursele bugetului local planificate pentru anul 2020 (31,4 mil lei). Pe domenii de activitate acestea au fost repartizate în felul următor:

Tabel 1. Contractele de achiziții publice prognozate pentru anul 2020 de către primăria orașului Sîngerei

Obiectul contractului	Suma contractului, mii MDL
Produse alimentare (grădinițe)	2 700
Reconstrucția și reparația drumurilor	2 167
Utilități	1 521
Amenajarea teritoriului	1 398
Extindere iluminatului public	458
Alte bunuri/lucrări/servicii	1 341
TOTAL	9 585

Compilație în baza planului de achiziții publice pentru anul 2020

Conform procedurii de achiziție, resursele financiare urmau a fi alocate în felul următor:

- Licitație publică (LP) – 50,8% sau 4,9 mil. lei (produse alimentare pentru grădinițe, reparația drumurilor);
- Contract dintr-o singură sursă – 29,2% sau 2,8 mil. lei (amenajarea teritoriului, energia electrică, gaze naturale);
- Contracte de mică valoare (VM) – 11,8% sau 1,1 mil. lei (diferite bunuri și materiale);
- Cerere de ofertă de prețuri (COP) – 8,3% sau 0,8 mil. lei (lucrări de iluminare stradală, lucrări de gazificare a primăriei).

2.3 Inițierea și desfășurarea procedurii

Această publicație este realizată în cadrul proiectului de grant UE „Informează, abilitază și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova”, implementat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în calitate de partener principal, în consorțiu cu Konrad Adenauer Stiftung e.V. (KAS, Germania), Centrul pentru Studii Est-Europene (CSEE, Lituania) și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE). Conținutul acestei publicații aparține autorilor și nu reflectă opiniile Uniunii Europene și a Konrad Adenauer Stiftung e.V.

Prin intermediul platformei MTender au fost realizate 4 achiziții publice - 2 pentru procurarea de produse alimentare pentru grădinițe, una pentru amenajarea/construcția ogrăzii din preajma blocurilor locative și una pentru procurarea unui mijloc de transport și accesorii. O bună parte din achiziții au fost din o singură sursă sau contracte de valoare mică și au fost atribuite conform *Regulamentul achizițiilor publice de valoare mică*⁷. Toate achizițiile au fost însoțite de anunțuri de participare sau chiar invitații de participare. De asemenea, acestea conțin actele necesare de informare a potențialilor participanți, fie caietul de sarcini fie altă documentație descriptivă. Totodată, informația prezentată de către primărie pare a fi clară, puține fiind cazurile în care potențialii ofertanți au venit cu întrebări de precizare. De cealaltă parte, în cazul achizițiilor de mică valoare, nu există careva informație publică care ar putea fi analizată.

Durata medie pentru depunerea ofertelor la achizițiile publice lansate de primărie este de 10 zile pentru achizițiile de produse alimentare, 7 zile pentru lucrări de amenajare/construcție și de 3 zile pentru mijlocul de transport.

2.4 Participanții la achiziții

În medie, numărul de oferte pentru fiecare lot de produse alimentare se apropie de 3 și de 5 în cazul achiziției de lucrări amenajare/construcție. Acest fapt indică că la nivel local există un grad relativ bun de competiție, primăria având ocazia să selecteze oferta cea mai bună. O concurență mai redusă a fost observată în cazul contractării unor loturi separate de produse alimentare (vanilie, frunze de dafin, semințe, fasole, biscuiți, etc), unde la ambele licitații a participat doar un singur ofertant. Totodată, nu au fost înregistrate cazuri de contestare a rezultatelor achizițiilor publice la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor.

3. PRODUSE ALIMENTARE PENTRU GRĂDINIȚE

În anul 2020 primăria Sîngerei a organizat 2 achiziții (procedura de licitație directă) pentru procurarea produselor alimentare destinate asigurării cu hrană a copiilor din cele 4 grădinițe din localitate după cum urmează:

- 1391 mii. lei pentru prima jumătate de an⁸
- 1349 mii. lei pentru a doua jumătate de an⁹

⁷ Regulamentul cu privire la achizițiile publice de valoare mică, aprobat prin HG nr. 665/2016, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=92984&lang=ro

⁸ Achiziție privind Procurarea diverselor produse alimentare pentru grădinițele de copii din or. Sîngerei, <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1573807800263?tab=procurement-record>

⁹ Achiziție privind Procurarea diverselor produse alimentare pentru grădinițele de copii din or. Sîngerei, <https://mtender.gov.md/plans/ocds-b3wdp1-MD-1557727236803>

În cadrul licitațiilor au fost expuse mai loturi de diverse produse (ex. carne, pâine, lactate, cereale, etc.). În total au fost recepționate 121 oferte pentru prima licitație și 145 de oferte pentru ce de-a doua. Media numărului de ofertanți pentru fiecare lot a fost 2,8 dar au fost situații atunci când a fost acceptată procurarea produselor doar în baza unei singure oferte (ex. produse de panificație, fasole, condimente, etc).

4. LUCRĂRI DE CONSTRUCȚII

În anul 2020 primăria Sîngerei a organizat 1 achiziție pentru lucrări de amenajare/construcție a ogrăzii din preajma blocurilor locative din or. Sîngerei în perimetrul străzilor B.Glavan, E.Voinițchi, Independenței¹⁰ (în baza procedurii de cerere de ofertă de prețuri) în valoare de 1272 mii lei. La licitația dată au participat un număr de 5 ofertanți.

5. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Unele informații referitoare la achizițiile publice realizate de primăria orașului Sîngerei poate fi vizualizată pe protalele on-line specializate (ex. MTender, www.e-licitatie.md) dar exercițiul de căutare nu este unul ușor și necesită timp adițional. De cealaltă parte, deși are o rubrică dedicată, situl web nu conține informațiile necesare. Astfel, lipsa unor informații centralizate îngreunează accesul cetățenilor, reprezentanților societății civile și a altor părți interesate și nu permite efectuarea unei analize comparative sau stabilirea unor tendințe la nivel local. Mai mult ca atât, nu există careva informații referitoare la atribuirea contractelor de mică valoare.

În vederea depășirii acestor impedimente, ar fi bine realizarea următoarelor acțiuni:

- Plasarea pe pagina web a linkurilor de redirecționare către platformele de licitații on-line
- Dezvoltarea rubricii privind achizițiile publice cu includerea informației lipsă
- Întocmirea și prezentarea rapoartelor anuale privind realizarea achizițiilor publice

¹⁰ Licitație privind contractarea de lucrări de amenajare/construcție din or. Sîngerei,
<https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1590585856664?tab=contract-notice>

